

13811

רמ.

פ ר ו ט ו ק ו ל מס' 33/ב

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
שהתקיימה ביום כ' ג' באדר א' תש"ז - 4.2.57 בשעה 10.30.

- הסתתנו:
- נ. ניר - היו"ר
 - ב. אזניה
 - ע. איכילוב
 - מ. בגין
 - ד. בר-רב-האי
 - ש. הלל
 - ז. ורטהייג
 - ט. יוניצ'מן
 - ח. רובין
 - ש. רוזנברג

- מוזמנים:
- נ. רוזן - שר המשפטים
 - א. ידון - המשנה ליועץ המשפטי
 - מ. אלון - משרד המשפטים
 - ה' גלאס - משרד המשפטים

סדר-היום: 1. חוק לתיקון דיני עונשין (עובדי ציבור).

2. חוק התביעות של קרבנות היואה (הסדר הניסול).

היו"ר נ. ניר: אני יותח את הישיבה.

ברצוני לוודיע לחברי הוועדה כי קיבלתי מכתב מיו"ר ועדת הכנסת בו הוא מודיע לי כי ועדת הכנסת החליטה כי ברשות כל ועדה קבועה להזמין משקיפים קבועים מנציגי הסיעות שאינן מיוצגות באותה ועדה, יום שני התנגדות לכך באותה ועדה.

החוק בענין תביעות קרבנות היואה מכה גלים. קיבלתי בענין זה כמה מכתביות, מהן מכתב מעו"ד אשר לא ציין את שמו. כן נשלח תזכיר מהסתדרות עורכי-הדין ליו"ר הכנסת. הם גם התקשרו אתי טלפונית והזמנתי אותם לישיבתנו היום, לשעה 12.30. כן קיבלתי את הלגרמה הבאה מאברהם סגל (קריאת הלגרמה) ואת הלגרמה הבאה מסאול קרסס (קריאת הלגרמה).

ש. רוזנברג: אני מציע לסכות מסדר-היום, לעזוב כל דבר אשר לננינו עד אשר נגמור את חוק התביעות של קרבנות היואה. אני מסכים להזמין את הסתדרות עורכי-הדין. האחרים, אם הם יכולים להתארגן ולשלוח נציגים, אני מציע לקבלם.

היו"ר נ. ניר: את הסתדרות עורכי-הדין - הזמנתי. במידה שתהיה דרישה מצד הסתדרות עולים, נשמע אותם. מה שנוגע ליחידים, יש להם ישיבה דרישה רק מאחד, ואני אגיש אתו.

הוחלט: לקבל את הצעת ש. רוזנברג להנסיק כל דיון אחר בוועדה - כולל את הדיון בחוקי-יטד ביום ד' - עד לגמר הדיון בחוק התביעות של קרבנות היואה.

1. חוק לתיקון דיני עונשין (עונדי ציבור).

מ. אלון:

הדבר היחידי שנשאר תוח הוא סעיף 2(ב) אשר מוזכרת הכחולה. המדובר הוא בסעיף 110 האוסר על עובדי ציבור שתהא להם טובת הנאה פרטית במעל שהוא אחראי לו. הדיסקה הישנה בענין זה בנוסח האנגלי גם היא אינה מובנת.

אנחנו מציעים עתה את הנוסח הבא: "ואם לא יסא באחריות לילית לדי סעיף זה עובד מעל, מוסד, קרן או גוף אחר שהממשלה מחתמת בהנהלתו, לרבות חבר מועצה או הנהלה כגורים אלה, ובלבד שגילו מראש להנהלה של אותו גוף כל טובת הנאה כאמור. זהו המכסימום שאפשר לעשות. הדבר קיים גם בקודת החברות, כה נאמר כי חבר הנהלה יוש לו ענין אישי באותה חברה, חייב לגלות זאת.

בדקנו ומצאנו כי סעיף 110 היה למעשה סעיף מת. לא הצלחנו למצוא מקרה שהשתמחו בו. ואני רוצה להדגיש כי הסעיף הזה הוא בכלל סעיף הצהרתי.

ב. אזניה:

הייתי מציע למחוק את סעיף 2(ב).

ש. רוזנברג:

אם נכון כי עד היום לא השתמשו בסעיף 110, אני מוכן להצטרף להצעת אזניה.

הוחלט: לקבל את ההצעה למחוק את סעיף 2(ב).

כ. רוזן:

כזה הוועדה מביעה את דעתה כי במקרים כאלה, אם יהיו, היועץ המיוחד לא יתבע את לדין.

ז. ורהנטיג:

האם אין אנחנו צריכים לכתוב "ההסתדרות הציונית בישראל", כדי לא להטיל מרות החוק שלנו על עובדי ההסתדרות הציונית בחו"ל? הוא הדין לגבי המגבית המאוחדת. אני אומר זאת בעקבות דיון שהתקיים בסאלה הקטורה בק, במקום אחר.

היו"ר נ. ניר:

קיבלנו את החוק על עבירות חוץ. האין זה קשור בסאלתך?

ז. ורהנטיג:

נלחמתי נגד זה, ונכשלתי.

מ. אלון:

הקק"ל רשומה כחברה זרה באנגליה, וכחברה בארץ. בתור חברה הרשומה בארץ היא מוכיחה בלי "בע"מ". ואנחנו לא הכנסנו כאן את המלים "בע"מ". הוא הדין לגבי קרן היסוד והמגבית המאוחדת לישראל. לגבי עובדי ההסתדרות הציונית, עד כמה שינוי יודע אין אבחנה של רישום בארץ או חו"ל, כך שכאן באופן תיאורתי השאלה יכולה להתעורר. שאלתו של חבר הכנסת ורהנטיג מתיחסת, כפי שאני מבין, למקרים שהעבית נעשתה בארץ. במקרים שהעבירה נעשתה בחו"ל, החוק הזה אינו חל, נרם למקרים של עבירות חוץ.

ז. ורהנטיג:

אני רוצה שהיחס אל עובד ההסתדרות הציונית בחו"ל יהי כמו אל כל יהודי מחו"ל. אינני רוצה שיתגרש כי מי שעובד בהסתדרות הציונית הוא כאילו בע אזרחות ישראלית. כשהוא עובר עבירה בארץ, יחול אליו אותו דין שחל על כל יהודי הבא מחו"ל ועובר כאן עבירה. אם קובעים לו דין מיוחד, בכך כאילו אומרים שהוא עובד ישראלי.

א. ידין: בחוק על עבירות חוץ יש טעיף הקובע כי עבירות מסוימות, כשמבצעים אותן בחו"ל, נענשים עליהן כאילו מבצעים אותן בארץ, אם העבריין הוא או נתינו או אזרח או עובד ציבור. וכתובת: עובד ציבור כמשמעותו בקודת החוק הליילי. אם אנחנו משנים את ההגדרה הזאת, אנחנו משנים אותה גם לגבי עבירות חוץ. עד עכשיו ההגדרה הזאת הסילה זאת על עובדי ציבור שהיו עובדים ברשות סונות בארץ.

מ. אלון: בדיון אז הובח להביא את התיקון הזה, כדי לכלול אותם.

א. ידין: לכו ההצעה הזאת יחול הדבר על עובד ההסתדרות הציונית, והאילו העובד בה יכול להיות אזרח או תושב אמריקני.

ס. רוזנברג: התנגדתי להצעת חבר הכנסת ורהנטיג חוק על עבירות חוץ, ואני מתנגד לה גם עתה. יכול להיות עובד הקק"ל או המגבית שאינו יסודי. על-ידי החוק הזה אין הוא הונך לאזרח ישראלי, ועל כן אין אנחנו מסילים על יהודי העובד עם "נאמנות כפולה". המדינה יכולה להגיד כי היא חושבת ק, והאנשים העובדים במוסדות האלה יכולים לחשוב אחרת. היו מקרים כאלה לנו יש זכות מלאה לאמר כי אנחנו חושבים הכל יהודי הוא אזרח המדינה. כל עוד הוא אינו בא הנה, אין אנחנו יכולים לעשות לו דבר. אני חושב שאין אנחנו צריכים להיות כל כך רגישים בענין זה. איש לא יחשוב כי על-ידי ההגדרה הזאת הונכית כל עובדי ההסתדרות הציונית לאזרחי המדינה. מאידך, חשוב מאוד שאלה העובדים בשכיל המוסדות הלה ידעו כי חלה עליהם אחריות כזאת. והרי הכוונה היא בראש וראשונה ללתי יחרי ישראל היוצאים לחו"ל.

ז. ורהנטיג: אינני חושש ליחיד אלא לתנועה הציונית, להסתדרות הציונית, לסוכנות היהודית, חתיראינה שם כסוכנות של מדינה זרה.

כ. רוזן: אני צריך לאמר שאינני שותף לחששותיו של חבר הכנסת ורהנטיג. הוא הזכיר דיון מסוים שבו דובר על חוקת ההסתדרות הציונית העולמית. בארה"ב נתעוררה השאלה לא יל היחיד אלא של מעמד ההסתדרות הציונית. יש סברה שכל ארגון ציוני בארה"ב אינו סר למרות של עיזה ארגון עולמי זה, שהוא אינו אמריקני, הוא סר בכך למרות ונהנך למעין ארגון אשר צריך להידש לטי התקנות לסוכנויות זרות. את זה צריך למנוע. מבחינה זו דובר על ביול הטעיף בחוקת ההסתדרות הציונית, הקובע משמעת. הכוונה לכך שהגוף בארה"ב כנוף לממעת של ההנהלה הציונית כא. בכל זאת, אינני רואה את הקשר בין הדברים. אם מדינה זרה נוטלת לעצמה את הזכות לשיטוט אקס-טריטוריאלי בניסבות מסוימות - זה דבר שיכול לנגוע לא רק למעמד ההסתדרות הציונית באמריקה. אני חושב שהחששות בענין זה מוכרזים. אם נעם יתחת מסהו כתוצאה מכך, אנשר יהיה לתקן את החוק. אבל אינני רואה יסוד לחששות.

ט. רוזנצ'מן: אני חושב שהנאמנות הכפולה היא תוצאת ישראל ולא תוצאת אמריקה. כי לנו זה היה כדאי. היה מי שהיה מעוניין לחסל את ההסתדרות הציונית, והוא צריך היה ליצור זאת. אם מישהו היה נקיד בהסתדרות הציונית ולא היה בסדר, ואם הוא בא הנה כאזרח, אני רוצה שתהיה לנו אטרות לתבוע אותו כאן לדיון.

חוק לתיקון דיני עונשין (עובדי ציבור).

פ. רוזן:

אם יהודי אמריקני או אילו נוצרי אמריקני עושה מעשה בגידה בישראל, אנוחנו יכולים לתבוע אותו לדין כאן בארץ, גם אם אינו עובד ציבור. זה אינו יכול לערער את מעמדה של המדינה, וודאי לא - את המעמד של ההסתדרות הציונית.

מ. בגין:

הדוגמא של הסר אינה יכולה לשכנע במקרה זה. אזרח זר אינו יכול להיות נאש בבגידה. כאן יכול להיות רק ריגול.

אני מסכים כי הענין הקרוי נאמנות מולו הוא טרי הנחד של היהודים ולא האשמת גויים. גוייה בדת כלל מביניהם שלכל יהודי יש סנטימנט למדינת ישראל וצריך שיהיה לו. הם מכבדים את הסנטימנט הזה. אם ימצא יהודי סיכחיש זאת, הם לא יאמינו לו.

פ. רוזן:

באמריקה אין זה כך. לא כעת הם שאלו מישהו: אתה אמריקני או ישראלי.

מ. בגין:

זה ודאי שנוצר במקר השנים.

על כל פנים, לא הייתי ממליץ על כך שהאחריות תהיה קשורה באחריות לילית. אני יכול לדרוש מיהוד אמריקה לעזור למדינת ישראל, לחנכם לטעול נגד מדיניות ממסלתם, אבל אם מישהו מעובדי המוסדות הגלה גנב כסף, אינני יכול לתבוע אותו לדין. זה יכול להיות דבר חמור מאוד מבחינת היחסים הבינלאומיים של מדינת ישראל. יש להבחין בין הצד המדיני והמוסרי ובין הצד הכלילי. לא צריך לנרוש את של ון-העונש שלנו על רחבי העולם. אין זה טוב.

ש. הלל:

ומה דינם של עובדים ישראליים העובדים שם?

ט. רוזן:

עלינו לקבוע: או שאנחנו מדבריה על עבירות הנעשות בישראל, או שאנחנו מדבריה על עבירות אשר לכי החוק על עבירות חוץ נפלנו לעצמנו את הזכות לדון עליהן כאן.

מ. בגין:

בדיון על עבירות חוץ כאמת התנגדתי לכך. על כל פנים, אני מציע להוסיף כאן את המלה "בישראל".

ד. בר-רב-האי:

אני הייתי רוצה להתיחס לעובד ההסתדרות הציונית באמריקה כמו אל עובד ההסתדרות הציונית כאן. בסבילי הוא עובד ציבורי. ואני רוצה קודם כל להקנות לו עקרונות הונהגות שאנחנו תובעים מעובד ציבור שלנו. אם נוכל לתבוע אותו ולהעמידו לדין או לא - זאת בסבילי שאלה בעלת חשיבות משנית. אני משווה אותו לעובד ציבור שלנו מנקודת מבט ממלכתית שלנו. לדעתי, כדי שאדם יוכל לקבל עליו את העבודה הזאת הוא צריך להיות מוכן לקבל עליו התחייבות של עובד הציבור בארץ.

היו"ר נ. ניר:

הויכוח אינו מובן לי. קבענו מה שקבענו חוק על עבירות חוץ. חוק זה אין אנחנו יוצרים עבירות חדשה. אנחנו רק מגדילים את האחריות על אותן העבירות. הויכוח מתנהל כאן על עבירות חוץ, ולא זה עומד עכשיו לדון.

4.1.57

חוק לחיקון דיני עונשין
(עובדי שיבור).

ה'חלל': לדחות את הצעת ורדה סיג-בגין להוסיף את המלה "בישראל" אודי ציון המוסדות הלאומיים.

ז. הלל: אני רוצה לחזור לסעיף 110. אם הבינותי נכון, זה חל גם על חברות בעקינות. אינני יודע מה כוללת ההגדרה הזאת. לדעתי, לגבי החזקה במניות שאינה מקנה זכות בהנהלה, לנחות על זה דיה הודעה.

ט. רוזנברג: אני מציע לכתוב בסעיף 110: "אולם הוא רשאי להחזיק במניות או אגרות-חוב שאין להן זכות הבעת דעה, בת אי שיודיע על כך."

מ. אלון: מכאן יוצא שאם יש להם זכות דעה, הם צריכים להתכנס מן ההנהלה.

ש. רוזנברג: הם יכולים למסור זאת ל"כרסני". אין זה דבר חדש. זה קיים במדינות אחרות.

ה'חלל': לדחות את הצעת הלל-רוזנברג.

הסתייגות ל.ש. רוזנברג, ז.ש. הלל.

ז. רוזנברג: אני מבקש לרשום לי הסתייגות להצעתו של חבר הכנסת הלל לסעיפים 8 ו-9.

הסתייגות ל.ש. רוזנברג לסעיפים 8 ו-9, (מצטרף להסתייגות של ז.ש. הלל).

ה'ו"ר נ. ניר: אבקש את חבר הכנסת בר-רב-האי להביא את החוק לכנסת בשם הוועדה.

2. חוק ותביעות על קבונות השואה (הסדר הסימול).

ה' גלאס: סעיף ראשון הוא סעיף ההגדרות. לכו עניות דעתי אין טעם לדון בו כל עוד אין יודעים על מה מדובר, ואני מציע להתחיל את הדיון מסעיף 2.

(אח"כ רשמה מי).

לפני כן רשמה רט
ב.י.

ועדת החוקה, חוק ומשפט
4.2.57

שר המשפטים פ. רוזן:

אני רוצה להקדים ולומר שלניסוח החוק הזה קדם דיון עם הסתדרות עורכי הדין. קיימתי אתם ישיבה יסודית וארוכה. הם הסכימו שבתיעות כאלו יטפלו גם מי שהיו עורכי-דין בגרמניה. הם הציעו שעורך-דין ישראלי יהיה רשמי להתקשר קשרי שותפות עם עורך-דין גרמני לטיפול בתיעות אלו. זאת אומרת אם יש כאן עורך-דין מטפסן שהיה עורך-דין בגרמניה והוא מטפל היום בתיעות כאלה, הוא יכול, לצורך הטיפול בהן, להתקשר עם עורך-דין ישראלי. ייתכן שהוא צריך אותו גם מטעמים אחרים, אולי חסר לו סגנון ומסרה. מכל מקום זו היתה אחת הדרישות שלהם.

אנחנו הוזהרנו על-ידי המשלחת בקלן שלטענה הנציגות הזאת שייכת לעורכי-דין גרמניים. גם אנחנו לא בנקל היינו מרשים לעורכי-דין זרים לייצג בתיעות כאן, אז הם גרסו שם באופן עקרוני שלפני המוסדות בגרמניה ובעיקר לפני המוסדות המשפטיים צריכים להופיע עורכי-דין גרמניים.

לגבי השאלה אם עורכי-דין ישראליים רשאים לייצג את התיעות האלה הן מבחינת החוק הגרמני שאלה קצת מפורקת. אני יכול להבין את זה. אולם עד עכשיו לא נגרסו כל קשיים בענין זה, כי המוסדות הגרמניים בדרך כלל אינם רוצים לפגוע.

החוק הזה כרחיק לכת בנקודה אחת. בטעיף קטן (3) יש שאלה של אלו שהיו כשירים להיות עורכי-דין. אני רוצה להביא בפניכם דוגמה על מי שלא כיהן בגרמניה כעורך-דין, אלא בתור שופט, אבל היה כשיר להיות עורך-דין לו רצה. אנחנו אומרים שגם לאלה צריכה להיות הזכות לטפל בתיעות כאלה, אם כי אמנם לא היו עורכי-דין. הסתדרות עורכי-דין קצת היססה ביחס לזה, אבל אני חושב שאין זה מתקבל על הדעת לשלול מאלה שהיו שופטים להיות עורכי-דין, פשוט משום שהם בחרו בקריירה זו.

מבחינת האינטרסים של המדינה, אין לנו ענין לצמצם את החוק יתר על המידה. יש משרד מור"ו, עם מנגנון גדול והרבה משפטיים, אבל המוסד הזה מטפל לכל היותר ב-20% מהתיעות שבאות מהארץ. למדינה יש ענין רב בכך שהטיפול יהיה נקי וטהור, ולא מתוך ניצול של האינטרסטים, ויש ענין בהחשת הטיפול. שוב נקבע תאריך אחרון להגשת התיעות, 1.10.57, ואומרים שלא תהיה שוב הארכה.

הסכום שהגרמנים יצטרכו לשלם כפיצויים מגיע ל-2.5 מיליארד מרק, ש-20% ממנו חלים על ישראל. 80% מגיעים ליהודים בארצות אחרות. הסכום הזה גדול מאד בזמן האחרון, מאחד שעכשיו גותנים את הזכות לתבוע פיצויים לא רק ליהודים שהיו אזרחי גרמניה או שהיו תושבי גרמניה, אלא גם ליהודים בארצות אחרות שהיו כבושות ושטבלו מהגרמנים במחנות ריכוז לשל. זה חידוש גדול שרחיב במאד את סכום התיעות, ומוסיף עשרות אלפים תביעות שיהיה צורך להגיש בשנה זו גם בארץ. הכולגרים, הרוסנים ואחרים יכולים עכשיו להגיש תביעות לפיצויים. משרד מור"ו איננו יכול לקבל על עצמו את הטיפול בכל התיעות. ולכן אם באמת יש עורכי-דין גרמניים טובים שבקיימים בענין זה, אין טעם לשלול מהם את הזכות לעסוק בזה, על כל פנים הנוצר איננו מעוניין בשלילת זכות זו, כי הוא מעוניין לקבל עד כמה שאפשר סכום כסף יותר גדול.

יש גם עורכי-דין אחרים, לא גרמנים, שתובעים לעצמם את הזכות הזאת. בהולנד יש חוק פיצויים, ייתכן שיהיה גם בצרפת. אבל בגרמניה, לשל, אין חוק כזה, ויש הרבה יהודים רוסנים שיש להם תביעות ואין אנו רואים טיבה מדוע איננו יכולים לייצג את התיעות האלו. אנחנו יודעים גרמנית, דוברי גרמנית, ואנחנו יכולים להתמצא בחקיקה הגרמנית לא פחות, או כמעט כמו עורכי-דין גרמניים. כך אומרים עורכי-דין אלה.

אני רוצה להוסיף שרוב עורכי-הדין הישראליים אינם מטפלים בזה, כי החומר זר להם. המוסד איננו קל בשביל מי שאיננו מטפסן גרמני. לעומת זאת יש כמה עורכי-דין יוצאי גרמניה שהם עורכי-דין ישראליים, שמטפלים בזה.

אני רוצה לצטט כאן מה שאמר סר אפלבוים בדיון
שהיה לנו. הוא אמר שלדעתו הרבה יותר טוב שעורכי-דין גרמניים, גם אם
מינם עורכי-דין ישראליים, יטפלו בזה, כי הם מבינים את העניין יותר מאשר
עורכי-דין ישראליים. מכל מקום מנחנו לה נשלול מעורכי-דין ישראליים
את הרשות לטפל בזה.

שאלה יותר מערת היא שאלת עורכי-הדין הבולגרים,
הרוטנים ועוד. אני רוצה לקרוא בפניכם בקשה אחת סיפוסית. נתקבל מצלי
מכתב וכו' נאמר: (קורה את הטכתב באנגלית).

(אחר כך רשמה דם)

פ. רגול:

בקשות כאלה יש גם מחריט וכולט טועניט אותה
טענה. הסתדרות עורכי-הדין שתנגדת לכך בכל
תוקף. עכשיו אני שומע שהם מתנגדים אפילו לגלה שהיו עורכי-דין גרמניים.

חבר הכנסת ארדיטי טען כי הוצאנו סכאן את
"אורו". אבל טאחר ש"אדם" כולל גם גוף טשפטי, ו"אורו" נזכר בטיוחד
בחוק הגרמני, הוא נכלל כאן.

בויכוח דובר על לנדסטנשפטיט. לא פעם נתקלנו
בהערות מצד השלטונות הגרמניים שגייטיט להם בקשות טזו ייפות. הדבר
הגיע אל הטשלחת שלנו בקלן. והוא טעמד בטכנה את התביעות הטבוטסות.

אם החוק הזה יתקבל, אני תיארת לי שנצטרך
לעשות חקירה בכמה מן הווסדות אאאאאא העוסקים בכך, כדי שהדבר לא ייעשה
בטיטונות. לא פעם בשאלנו מדוע אין אנחנו מגייטיט טשפטיט כלייטיט כמאשר
ההצהרות בשבועה אשר בדרך כלל צריכות ללות את הבקשות האלה היו הצהרות
טעושות.

יש גם חברות נאטנות שטיפלו בענין והן די
טהיטנות וטובות. והם עשו זאת בהצלחה.

אניני יודע על טקרה שעו"ד ישראלי ייצג תביעות
כאלה בפני בית-טופט בגרמניה, אט הוא לא היה גם עו"ד גרמני. הבעיה
היא שהעסק הזה הוא עסק טוב מאוד, ואין הדבר טאוחר, טפני שלפז אוסרן
הטיפול בתביעות האלה ימשך שש שניט.

לפני כחצי שנה הוקמה באוצר לשכה טיוחות לטיפול
בתביעות האיטיטות. בראשה עומד ד"ר יוסף וייט אשר הושאל לשם כך מהבנק
הלאומי לאוצר. על-ידו עובדים שני יועציט טשפטייט, אחד מהם ד"ר יעקבי,
שהוא היועץ גם לעניני טטבע חוץ באוצר. אחד מן התפקידיט של הלשכה
הזאת הוא להשפיע בטידת האפשר על כך שבגרמניה גופא יורחב תחום הטיפול
בדברים האלה. אין זה תלוי בנו, אבל עושים הכל כדי להשפיע על
השלטונות בגרמניה. יש בענין זה קשייט, מפני שהפקידות הגרמנית והטופטיט
הגרמניים אינם אוהביט לעשות זאת. ביחוד זה היה כך בהתחלה, א עכשיו
הם כבר פחות רגיטיט לכך.

הלשכה שהוקמה לכך באוצר טטפלת גם בצד אחר
של הבעיה: לדאוג להיטיב בטידת האפשר לטרנטפרנטיט, לאלה הטעביריט הנה
כספיט. לפני כמה חדשיט נתפרטטה הוראה הנוטרת כי אט יוכלו להשאיר
20% מן הטכונט כחו"ל. זהו אחד ההיטיגיט של הלשכה הזאת. טפני שכאן
מתעוררת השאלה שדיברו עליה חברי הכנסת שקן ורוקח, שהאוצר טרוויח
טהחלפת הכספיט. אט כי אאך אההערכות בענין זה טוגזטות, נכון שהאוצר
טרוויח טזה.

יש גם בעיה של החובה על מקבלי הפנסיות לשלם
טס הכנסה גם כאן וגם שם. כאן מתעוררת השאלה של "טיטוי כפול".

לפי מוסדן האוצר לפחות 80%, ויש האוטמדים זאת
ב-90%, של הכספיט טועביריט לכאן. ההברחה אינה בטיטמדים גדוליט.

קצת יותר קשה מצבם של אלה שאינם מקבליט פיטווייט
אלא שיש להם זכות לרטטיטוציה של רכושט. יש אנשיט שיש להם בתים, בתי-
חרושת וטגריטיט וטפעליט. החוק הישראלי גם אינו טכריח אותם לטכור את
רכושט. ויש כאלה שאינם רוציט לטכור אותו. יש כאלה שחושביט שהשער
המשטי להעברת הרכוש אינו טטפיק. יתכן כי לו היינו נותניט להם תנאיט
טוביט יותר, הם היו טוכריט את הרכוש וטעביריט את הכספיט לכאן.

(נכנסים לישיבה ב"כ נשיאות הסתדרות עורכי-הדין א'
עו"ש שבו, ד"ר רבאן - טנהל "אורו", ד"ר הז'
וד"ר פחטמן.)

עו"ד שבו:

הגשנו לוועדה תזכיר, הסתדרות עורכי-הדין פנתה לשר המשפטים במשך שנתיים וביקשה להסדיר את העניין, כי גם מבחינה ציבורית וגם מבחינה מקצועית היא ראתה סכנה במרכיב שהשתררה בישראל בשאלת תביעות הפיצויים. מבחינה ציבורית הדאיג אותנו הנזק שנגרם לתובעים על-ידי טיפול בלתי סדיר. מבחינה מקצועית דאינו בכך הסגת גבול של הפעולה המקצועית-משפטית של חברינו על-ידי אנשים אשר לא היו מוסלח עליהם כל אחריות ולא היו נתונים למשטעת של הסודעה המשפטית.

אני רוצה להוסיף הערה אחת להשלמת התזכיר. אנחנו מבקשים במקום טעיף 10(2) ו-3) להביא את הנוסח הבא: "במקרה של פסיקת קיצבה לא יעלה שכר הטרחה בעד הטיפול כאמור על 15% מסכום הקיצבה לתקופה של חמש שנים".

עו"ד הז:

הערה לסעיף 2. ועדות הסתדרות עורכי-הדין קיבלה החלטה לפיה היא מציעה להגביל את הרשות להגיש תביעות כאלה למוסדות ציבוריים, לעורכי-דין, ולא להוסיף טובים אחרים.

היו"ר נ. ניר:

האם בכוונה היא לשלול את הזכות הזאת מעורכי-דין גרמניים?

עו"ד פחטמן:

בקשתנו להשאיר את הטיפול הזה רק בידי עורכי-דין נובעים מטעמים שהצביע עליהם עו"ד שבו. הדבר הגיע עד כדי כך שלא רק במקומות קטנים אלא גם בתל-אביב אפשר למצוא סנדלוריה אשר תלוי בה שלט כי מטפלים בה בתביעות כאלה. לאחר השיחות שהיו לנו בעניין זה עם שר המשפטים, הסכמנו כי יש לתת את הזכות לטיפול בעניין זה לעורכי-דין גרמניים, ל"אורו", שהוא הגוף הציבורי היחיד שצריך לטפל בעניינים אלה, אבל לא הסכמנו לתת זאת לכל גוף אחר, אף לא ללנדסטנשפטרים, מפני שאז אין לזה גבול.

בנוגע לסעיף 2(4), בזמנו ביקשנו להימנע מלהכניסו. אולם בשיחה האחרונה שלנו עם שר המשפטים הסכמנו שיוכנס עוד סוג מסוים של אנשים, אשר יוגדר בחוק. הכוונה היא לשופטים או משפטים גרמניים אחרים שהחוק הגרמני מאפשר להם לטפל בתביעות אלה.

פ. רוזן:

בריון שהיה לכם אתי התנגדתם לשופטם ולאססוררים. אבל באמת אין לכך טעם. כל אחד מהם יכול לנסוע לגרמניה ולהרשם שם ברשימת עורכי-הדין. אני מבין שאתם עכשיו מסכימים לכך. זה מקל.

עו"ד פחטמן:

לא התנגדנו לכך שלהטכטים שנעשו בקשר עם שכר-הטרחה יהיה גם תוקף רטרואקטיבי. אבל לאחר שעשינו חישובים מדוייקים, הגענו למסקנה כי הרטרואקטיביות יכולה להיות רק במקרה שהאחוז שייקבע יהיה 15%. אחרת האנשים המטפלים בכך לא יוכלו לשאת באחריות.

לסעיף 18. אנחנו ביקשנו משר המשפטים שיסכים לכך שאנשים הנמנים על הסוגים הנזכרים בסעיף 2 לא יוכלו להמשיך בטיפול הזה. אין אנחנו רואים קושי בהפסקת הטיפול שלהם גם במקרים שהתביעות כבר הוגשו.

פ. רוזן:

הדבר נוגע לאלפים אם לא עשרות אלפים תיקים.

עו"ד פחטמן:

על כל פנים, בשם הטובין התל-אביב אני יכול להגיד כי אנחנו יכולים לתת את כל הארגון וכל העזרה הדרושה לשם כך.

עו"ד הז:

אנחנו מפרשים את הטעין הדין בשכר כך שהוא חל על הטקרה שבו יש תוצאות לתביעה. בטקרה שאין לה תוצאות, יהיה זה קשה. אנו מציעים כי בטקרה זה לא ייפסק שכר, אלא שיהיה אז "שכר ראוי".

ש. רונברג:

מי יקבע זאת?

עו"ד הז:

בטקרה של סיכסוך - בית-המשפט.

פ. רוזן:

מה אתה קובעים בהסכם לטקרה שהתוצאות תהיינה שליליות?

עו"ד הז:

20-25 ל"י.

פ. רוזן:

ז"א, סכומים קטנים.

עו"ד הז:

אבל יש להבדיל כאן בין הטקרה שיש צורך לנהל משפט בגרמניה. במקרים כאלה מגיע לעו"ד הגרמני שכר על-פי דין. לפי החוק הגרמני מפילו אסור לו שלא לגבות את השכר. מתעוררות גם שאלות משפטיות אחרות, ומפעם לפעם צריך לנהל את העניין בפני רשות גרמנית סטרטגיית. לא יימצא עו"ד בעל שם בגרמניה שיהיה מוכן לעשות זאת בלי שכר.

פ. רוזן:

אני מניח שיש לך בסיון במקרים כאלה. מהם התנאים שאתה קובע? האם אתה טעניק עו"ד גרמני רק כאשר

זה מגיע למשפט.

עו"ד הז:

גם במקרים אחרים. אני מכקש מעו"ד הגרמני להגיד לי כמה הוא דורש, ואני שואל את הקליינט אם הוא מסכים או אינו מסכים לכך.

פ. רוזן:

חשבתי ש-15% מכסים גם את הריזיקו שבמקרים אשר גורמים להפסד.

עו"ד הז:

הקליינטים בעניין זה הם במצב נפשי מיוחד. הם עוברים מעו"ד לעו"ד, מבטלים יפוי-כוח וכו'. גם במקרים כאלה, במספרן עקרוני, אנחנו דורשים שכר, גם אם זה רק 3 ל"י.

עו"ד הז:

לסעיף 13(ב), שכר עבור קצבות. החוק הגרמני, גם בנוגע לסמי בית-המשפט וגם בנוגע לשכר עורך-הדין, קובע את השכר בטקרה של קצבה לפי הדין (קפיטליזציה) של הקצבה. אנחנו מציעים גם כאן לקבוע את הבסיס של חמש שנים, כדי לסלק קשיים בינינו ובין עורכי-דין גרמניים וכדי להשוות את הבסיס לקביעת השכר.

ה' גלאס:

זה כולל פיגורים?

עו"ד הז:

כן.

עו"ד רבאן:

בסעיף 18 בטעיפים (א) ו(ג) יש שוני בנוסח, במקום אחד כתוב "לפני פירסום הצעת חוק זה" ובמקום שני - "ערב תחילת חוק זה". לדעתנו, צריך להתאים את הנוסח.

עו"ד שבו:

אני רוצה לעצמי חובה לציין שהי עטרת הסתדרות
עורכי-הדין בשאלה הכללית של הגבלת שכר טרחה לעו"ד.
בדרך כלל הסתדרות עורכי-הדין מתנגדת להגבלה כזאת. אבל במקרה זה ההגבלה
היא חיונית. אפשר להגיד כי אפשר להשקיף על העזרה המשפטית במקרה זה כעל
מצרך עממי, ולכן מטרה הסתדרות עורכי-הדין כי במקרה זה היא מוכנה לטעות
מן העיקרון. אני מוצא לנכון להעיר זאת כדי שהדבר לא ישמש תקדים כאילו
הסתדרות עורכי-הדין מסכימה לכך בכלל.

היו"ר נ. ניר:

אנו מודים לכם, ונדון בכל הערותיכם.

הישיבה נבעלה ב-13.20.